Sygn. akt	*III AUa 937/19*

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lipca 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	sędzia SA Irena Mazurek (spr.)
	Sędziowie:	SA Ewa Preneta-Ambicka
		SA Józef Pawłowski
	Protokolant	sekr. sądowy A. K.

po rozpoznaniu w dniu 14 lipca 2020 r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku Z. D.

przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno - Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W.

o wysokość emerytury policyjnej i policyjnej renty inwalidzkiej

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego Dyrektora Zakładu Emerytalno - Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W.

od wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie
z dnia 8 października 2019 r. sygn. akt IV U 1319/19

I. oddala apelację ,

II. zasądza od Dyrektora Zakładu Emerytalno - Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. na rzecz wnioskodawcy Z. D. kwotę 480 zł (słownie: czterysta osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt III AUa 937/19

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 14 lipca 2020 r.

Decyzją z dnia 1 sierpnia 2017r., znak (...) ,Dyrektor Zakładu Emerytalno – Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji
w W. ustalił ponownie wysokość emerytury Z. D. od dnia 1 października 2017r.z kwoty 7.209,46 zł na kwotę 2.069,02 zł brutto miesięcznie Wyjaśniając sposób ponownego ustalenia wysokości świadczenia organ rentowy wskazał, iż wynosi ono 66,86 % podstawy wymiaru w kwocie 9 011,83 zł czyli 6 025,31 zł a wobec tego, że ustalona kwota jest wyższa od przeciętnej emerytury ogłoszonej przez Prezesa ZUS podlega zmniejszeniu do kwoty 2 069,02 zł. W dołączonym do decyzji zestawieniu wysługi wskazano, że ustalona na dzień 1 października 2017 r. obejmuje obok okresów poza służbą, okresów służby w Policji czy (...) liczonych wskaźnikami 0,7 % i 2,6 % także okres od 1 kwietnia 1986 r. do 31 lipca 1990r. tj. 4 lata i 4 miesiące liczony po 0,0%. Jako podstawę prawną decyzji zostały wskazane przepisy art. 15c w zw. art.13 b i art. 32 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin
(t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 708 ze zm.) przy jednoczesnym powołaniu się przez organ rentowy na otrzymaną z IPN informację z dnia 24 kwietnia 2017r. Nr (...).

Kolejną decyzją z tej samej daty ,znak (...), Dyrektor Zakładu Emerytalno – Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji
w W. dokonał również ponownego ustalenia wysokości renty inwalidzkiej Z. D. , określając wysokość tego świadczenia od dnia 1 października 2017r. na kwotę 750 zł brutto miesięcznie. W decyzji tej wskazano, że świadczenie rentowe z tytułu zaliczenia wnioskodawcy do III grupy inwalidzkiej wynosi 0,0% podstawy wymiaru w kwocie 9 018,92 zł, a wobec tego, że ustalona tym sposobem renta jest niższa od kwoty odpowiedniego świadczenia
w systemie powszechnym w najniższej wysokości, podwyższono wysokość renty inwalidzkiej do kwoty 750 zł. Jako podstawę prawną wydania tej decyzji zostały przywołane przepisy art.22a w zw. z art.13 b i art. 32 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia
18 lutego 1994r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 708 ze zm.) ,tu także przy wskazaniu na otrzymaną z IPN informację z dnia 24 kwietnia 2017r. Nr (...).

Z. D. odwołał się od obu ww. decyzji , domagając się ich zmiany poprzez przywrócenie prawa do emerytury i renty inwalidzkiej w ich dotychczasowych wysokościach , przy obciążeniu pozwanego organu rentowego poniesionym kosztami postępowania , przy szeregu zarzutach dotyczących zarówno błędnych ustaleń faktycznych jak i naruszenia prawa materialnego czy w końcu oparcia decyzji na przepisach sprzecznych z Konstytucją Rzeczpospolitej Polskiej
i Konwencją o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności . Wnioskodawca kwestionował przy tym równocześnie treść informacji IPN z 24 kwietnia 2017 r. , na której oparł się organ rentowy podnosząc , że jest emerytem i rencistą policyjnym, został przyjęty do służby z dniem 1 kwietnia 1986r. w Milicji Obywatelskiej, służbę wykonywał w Wydziale Łączności i nigdy nie prowadził czynności operacyjno – technicznych w strukturach Służby Bezpieczeństwa. Z dniem 1 sierpnia 1990 r. przeszedł do służby w Policji bez konieczności poddania się postepowaniu weryfikacyjnemu i kontynuował służbę w Wydziale Łączności aż do dnia 15 września 2011r. kiedy to rozpoczął służbę w (...). Na emeryturę przeszedł z dniem 15 czerwca
2013 r. a decyzją z dnia 13 maja 2014r. została mu przyznana III grupa inwalidzka
w związku z tą służbą.

Złożone odrębnie odwołania od ww. decyzji emerytalnej i rentowej zostały przez sąd połączone do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia w trybie
art. 219 k.p.c.

W odpowiedziach na odwołania Dyrektor Zakładu Emerytalno – Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. wniósł
o ich oddalenie oraz zasądzenie od odwołującego się na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych podkreślając ,że obie zaskarżone decyzje zostały wydane w oparciu o przepisy obowiązującego prawa i na podstawie wiążącej go informacji otrzymanej z Instytutu Pamięci Narodowej o przebiegu służby Z. D. na rzecz totalitarnego państwa.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie , po rozpoznaniu odwołań Z. D. ,wyrokiem z dnia 8 października 2019 r. (sygn. akt IV U 1319/19) ;

- w pkt I – zmienił zaskarżone decyzje Dyrektora Zakładu Emerytalno – Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. z dnia
1 sierpnia 2017 r. w ten sposób , że potwierdził uprawnienie wnioskodawcy do emerytury i renty policyjnej po dniu 1 października 2017 r. w wysokościach ustalonych z pominięciem art. 15 c i art. 22 a ustawy z dnia 18 lutego 1994r.
o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 708 ze zm.),

- w pkt II zaś- zasądził od pozwanego organu rentowego na rzecz wnioskodawcy kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy ustalił ,ze Z. D. (u. 24 kwietnia 1960r.) w 1984r. ukończył studia w Akademii (...) w K. na (...) , (...) w zakresie telekomunikacji, uzyskując tytuł magistra inżyniera telekomunikacji. W dniu
7 stycznia 1986 r. zwrócił się z prośbą do Szefa Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych w K. o przyjęcie do pracy w szeregi Milicji Obywatelskiej w Wydziale Łączności. Rozkazem personalnym nr 033 z 3 kwietnia 1986 r. został przyjęty
z dniem 1 kwietnia 1986 r. do służby w Milicji Obywatelskiej i mianowany funkcjonariuszem w okresie służby przygotowawczej na stanowisku starszego technika, na wolnym etacie starszego inżyniera Sekcji I Przewodowej Wydziału Łączności . Równocześnie nadano mu stopień plutonowego MO. Po zdaniu egzaminu na podoficera Milicji Obywatelskiej uzyskał stopień starszego chorążego MO. W ramach obowiązków służbowych wnioskodawca zajmował się nadzorem technicznym i usuwaniem uszkodzeń na węźle łączności Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych, modernizacją i automatyzacją łączności przewodowej .Oceniany był przy trym jako fachowiec o dużej wiedzy ogólnej i technicznej w szczególności w zakresie elektroniki stosowanej w urządzeniach łączności. Z dniem 1 listopada 1989 r. wnioskodawca został mianowany na etat starszego inżyniera Sekcji I Przewodowej Wydziału Łączności. Głównym sprzętem jakim zajmował się wnioskodawca była centrala telefoniczna służąca do wykonywania połączeń jawnych, przeznaczona dla wszystkich funkcjonariuszy WUSW w K. i abonentów z zewnątrz. W Wydziale Łączności pracowali funkcjonariusze na etatach Milicji Obywatelskiej , a wnioskodawca nie współpracował z funkcjonariuszami Służby Bezpieczeństwa. Dla potrzeb SB i połączeń operacyjnych funkcjonował Wydział (...) Operacyjnej. Wydziały Łączności funkcjonujące w Wojewódzkich Urzędach Spraw Wewnętrznych, na mocy decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych z 8 grudnia 1983 r., zostały podporządkowane do bezpośredniego nadzoru zastępcy szefa WUSW ds. Służby Bezpieczeństwa. Zarządzeniem Szefa WUSW w K. nr 010/86 z 10 lipca 1986 r. w sprawie zakresu działania kierownictwa WUSW, określono w § 2, że „Zastępcy Szefa WUSW ds. SB podlegają wydziały , sekcje i samodzielne stanowiska Służby Bezpieczeństwa i Wydział Łączności". Zarządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z 10 maja 1990r.
w sprawie zaprzestania działalności służby bezpieczeństwa, funkcjonariuszom byłej Służby Bezpieczeństwa m.in. zakazano podejmowania czynności operacyjno – rozpoznawczych i dochodzeniowo – śledczych , polecono zaprzestanie wykorzystywania środków pracy operacyjnej, natomiast zadania realizowane przez Zarząd Łączności pozostawały niezmienione do czasu zakończenia reorganizacji MSW. W latach 1984 -1985 w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych trwały prace nad przyporządkowaniem jednostek organizacyjnych działających w Ministerstwie i w jednostkach terenowych MSW do struktury Milicji Obywatelskiej lub struktury Służby Bezpieczeństwa. Zarząd Łączności jako jednostkę niezwiązaną bezpośrednio z pracą na rzecz jednostek Służby Bezpieczeństwa proponowano zaliczyć do struktur Milicji Obywatelskiej. Z pism tych wynika, że podjęta w grudniu 1983r. decyzja o podporządkowaniu łączności pod pion zastępcy szefa WUSW ds. SB wynikała z „warunków społeczno – politycznych kraju i potrzeb operacyjno – technicznych SB" ale równocześnie zauważano, że w wydziałach łączności dalej pełnią służbę funkcjonariusze Milicji Obywatelskiej. Zwracano też uwagę na celowość włączenia w struktury służby bezpieczeństwa wyłącznie jednostek realizujących bezpośrednio zadania w zakresie bezpieczeństwa państwa , jednostek operacyjnych i operacyjno – technicznych do których nie wliczano łączności. Proponowano też aby Zarząd Łączności został zaszeregowany do odrębnego pionu ogólno -resortowego, jak np. Departamenty (...) i Spraw Socjalnych czy Finansów. Mimo zaszeregowania do struktur SB funkcjonariuszom zarządu łączności wydawano legitymacje służbowe funkcjonariuszy MO, inne niż legitymacje operacyjne. W 1990 r. Z. D. nie przechodził postępowania weryfikacyjnego, a Komendant Wojewódzki Policji w K. rozkazem personalnym nr 094 z dnia 10 sierpnia 1990 r. działając na podstawie art. 6 ust. 5 ustawy z 6 kwietnia 1990r. o Policji zwolnił wnioskodawcę z dniem 31 lipca 1990r.
z zajmowanego stanowiska w organach Milicji Obywatelskiej i mianował z dniem

1 sierpnia 1990r. na stanowisko w Policji tj. stanowisko aspiranta, młodszego specjalisty w Wydziale Łączności. W kolejnych latach wnioskodawca służył w Policji w Wydziale Łączności. Z dniem 15 września 2011r. Z. D. przeszedł do Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, uzyskując wcześniej ,po przeprowadzeniu poszerzonego postępowania sprawdzającego, poświadczenie bezpieczeństwa potwierdzające dostęp do informacji poufnych, tajnych i ściśle tajnych. Z dniem 15 czerwca 2013 r. Z. D. zakończył służbę w (...) a sporządzone przez organ rentowy dla potrzeb emerytalnych zestawienie wysługi lat obejmowało m.in. służbę w Policji w okresie od 1 kwietnia 1986 r. do 14 września 2011r. oraz służbę w (...) od
15 września 2011r. do 15 czerwca 2013 r. Decyzją z dnia 13 maja 2014r. wnioskodawcy została przyznana emerytura policyjna. Z kolei orzeczeniem komisji lekarskiej z dnia 29 stycznia 2014r. wnioskodawca został zaliczony do III grupy inwalidzkiej
w związku ze służbą, co skutkowało wydaniem przez organ emerytalny w dniu
14 czerwca 2014r. decyzji podwyższającej świadczenie emerytalne z uwzględnieniem decyzji o przyznaniu policyjnej renty inwalidzkiej. Kolejną decyzją z dnia
29 października 2014 r. stosując przepis art. 15b ust. 1 pkt 1 ustawy o zaopatrzeniu funkcjonariuszy służb mundurowych oraz uwzględniając informację IPN z dnia
6 października 2014 r. o przebiegu służby w organach bezpieczeństwa państwa, organ emerytalny dokonał ponownego obliczenia wysokości emerytury wnioskodawcy , obniżając jej wysokość , przy zastosowaniu do okresu służby od 1 kwietnia 1986r. do 31 lipca 1990r. wskaźnik 0,7%. Na skutek odwołania Z. D. sprawę rozpoznawał Sąd Okręgowy w Warszawie (sygn. akt XIII U 196/15) , który wyrokiem z dnia 22 kwietnia 2015 r. oddalił odwołanie .Z kolei Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 15 czerwca 2016 r. (sygn. akt III AUa 1039/15) oddalił apelację wnioskodawcy. W toku tego postępowania odwołujący się przedłożył zaświadczenie nr 4/12 wydane przez Instytut Pamięci Narodowej w dniu 4 października 2012 r. potwierdzające, że dane osobowe Z. D. nie są tożsame z danymi osobowymi, które znajdują się w katalogu funkcjonariuszy, współpracowników, kandydatów na współpracowników organów bezpieczeństwa państwa udostępnionym w IPN od 26 listopada 2004 r. W dniu 14 stycznia 2017 r. wnioskodawca zwrócił się do Zakładu Emerytalno – Rentowego MSWiA o ponowne ustalenie wysokości emerytury ,
a w szczególności przywrócenie współczynnika 2,6 % za każdy rok służby w okresie od 1 kwietna 1986 do 31 lipca 1990. Wobec decyzji odmownej z dnia 24 lutego 2017r. wnioskodawca złożył odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie, który jednak wyrokiem z dnia 28 czerwca 2017r. (sygn. akt XIII U 1116/17) je odwołanie , zaś Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 20 lutego 2018 r.(sygn. akt III AUa 1393/17) oddalił apelację wnioskodawcy. Niezależnie od tego Z. D.
w dniu 4 maja 2017r. złożył w Sądzie Okręgowym w Rzeszowie wniosek o wszczęcie postepowania lustracyjnego wobec jego osoby, powołując się na publiczne pomówienie o fakt współpracy z organami bezpieczeństwa państwa. Sąd Okręgowy
w R. II Wydział Karny postanowieniem z dnia 9 sierpnia 2017r. (sygn. akt II K 48/17), wszczął postepowanie lustracyjne, aby następnie ,postanowieniem z dnia
18 maja 2018r. , umorzyć to postępowanie. Jak wynika z uzasadnienia w/w postanowienia zapadło ono m.in. „z uwagi na niezaktualizowanie się przesłanki pomówienia osoby w rozumieniu art. 20 ust.5 ustawy z dnia 18 października 2006r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 – 1990 oraz treści tych dokumentów". Sąd Okręgowy powołał się też na orzecznictwo, w tym uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 14 października 2015r. III UZP 8/15. Na skutek zażalenia wnioskodawcy sprawę rozpoznawał Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, który postanowieniem z dnia 5 lipca 2018r. (sygn. akt II AKz 182/18) utrzymał
w mocy zaskarżone postanowienie. Instytut Pamięci Narodowej sporządził dla organu emerytalnego w dniu 24 kwietnia 2017r. informację nr 265602/2017 o przebiegu służby wnioskodawcy wskazując, że w okresie od 1 kwietnia 1986r. do 31 lipca 1990r. Z. D. pełnił służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa
w art. 13b ustawy z dnia 18 lutego 1994r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (t.j.Dz. U. z 2016 r. ,poz. 708 ze zm.). Po uzyskaniu informacji o przebiegu służby Dyrektor Zakładu Emerytalno - Rentowego MSWiA wydał zaś decyzje będące przedmiotem zaskarżenia w niniejszym postępowaniu. Wnioskodawca nie występował do Ministra Spraw Wewnętrznych w trybie art. 8a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy służb mundurowych
o wyłączenie wobec niego stosowania art. 15c i art. 22a tej ustawy. W świetle powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Rzeszowie , dokonując oceny prawnej sprawy uznał żądania odwołań wnioskodawcy za w pełni zasadne , a zaskarżone decyzje pozwanego organu rentowego za naruszające standardy konstytucyjne odmawiając w efekcie zastosowania art. 15 c i art.22 a w zw. z art.13 b ustawy z dnia 18 lutego 1994r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,

Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin
(t. j .Dz. U. z 2019 r., poz. 288) jako naruszających konstytucyjne zasady: ochrony praw nabytych, sprawiedliwości społecznej, zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa (art.2 Konstytucji RP) ochrony dobrego imienia (art.30 Konstytucji RP) , proporcjonalności (art.31 ust. 3 Konstytucji) oraz zabezpieczenia społecznego (art.67 Konstytucji RP). Wyrażając powyższy pogląd Sąd Okręgowy
w R. odnotował fakt wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego przez Sąd Okręgowy w Warszawie z zapytaniem prawnym dotyczącym zgodności art.15 c, art.22 a oraz art.13 ust.1 lit. c w zw. z art.13 b ustawy z 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biuro Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin z art.2, art.30, art.342 ust.1 i ust.2 oraz art. 67 ust.1 w zw. z art.31 ust.3 Konstytucji RP (sprawa wpłynęła do Trybunału w dniu 27 lutego 2018 r. została zarejestrowana pod sygn. akt P 4/18 , przy braku jej rozstrzygnięcia do chwili obecnej) uznając jednak ,że jest w pełni uprawniony do samodzielnej tego rodzaju oceny ad casum (przy powołaniu się zarówno na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 30 maja 2019 r. sygn. akt III AUz 41/19 jak i Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 8 lipca 2019 r. sygn. akt III AUz 236/119, Lex nr 2706901 uchylające postanowienia sądów okręgowych o zawieszeniu tego rodzaju postepowań na podstawie art. 177 § 1 pkt. 3^1 k.p.c., jak też orzeczenia Naczelnego Sądu Administracyjnego m.in. z dnia 21 czerwca 2011 r., I OSK (...), Lex nr 1082693 i 3 grudnia 2009r. I OSK (...), Legalis nr 225250 oraz orzeczenia Sądu Najwyższego w tym z dnia 7 kwietnia 1998r. I PKN 90/98, Legalis nr 45222 czy 21 października 2003 r., (...) 59/03, Lex nr 470255).
W konsekwencji zaś powyższego , nie uwzględniając wniosku pozwanego organu rentowego z dnia 15 lipca 2019 r. o zawieszenie postępowania ,Sąd I instancji
w pierwszym rzędzie odnotował , że wprowadzone na podstawie art. 1 ustawy
z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 poz.2270) rozwiązania prawne skutkujące obniżeniem emerytur służb mundurowych są już drugą tego rodzaju regulacją , po ustawie z dnia 23 stycznia 2009 r. która aktualnie objęła jeszcze dodatkowo pobierających renty inwalidzkie oraz renty rodzinne z tym zastrzeżeniem ,że
o ile w pierwszym przypadku miała ona dotknąć osoby , które pełniły „służbę w organach bezpieczeństwa PRL" o tyle teraz pojęcie to zastąpiono pojęciem "służby na rzecz państwa totalitarnego". Sąd Okręgowy zasygnalizował przy tym ,że użycie takiego określenia wobec wszystkich jego adresatów kreuje ich jako osoby służące władzy komunistycznej, dążącej do absolutnego podporządkowania sobie obywateli
i wszystkich sfer ich życia, uznając ich za osobowy substrat aparatu bezpieczeństw tj. państwa reżimowego czy policji politycznej. Tym samym ustawodawca nie precyzując stanowisk w aparacie bezpieczeństwa objął omawianym pojęciem także osoby , których funkcja czy służba nie miały charakteru operacyjnego, lecz pomocniczy, nie związany z głównymi funkcjami resortu. W tym zaś kontekście Sąd I instancji , przy powołaniu się na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2011r.,II UZP 10/11,OSNP 2012/23-24/298 uznał ,że nie jest związany treścią informacji IPN zarówno co do faktów jak i ich kwalifikacji prawnej ,a w tym względzie ustalony stan faktyczny przedmiotowej sprawy , przy dodatkowym uwzględnieniu brzmienia art.13b ust.1 pkt 5 lit. d znowelizowanej policyjnej ustawy zaopatrzeniowej nie daje podstaw do stwierdzenia, że odwołujący się w okresie od 1 kwietnia 1986r. do
31 lipca 1990r wykonywał czynności operacyjno- techniczne niezbędne w działalności Służby Bezpieczeństwa, a tym samym nie była to służba na rzecz totalitarnego państwa .Niezależnie od tego Sąd I instancji zauważał ,że w uzasadnieniu projektu ustawy z 16 grudnia 2016r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy służb mundurowych wskazano, iż ustawa ma na celu wprowadzenie rozwiązań zapewniających w pełniejszym zakresie zniesienie przywilejów emerytalnych związanych z pracą w aparacie bezpieczeństwa PRL przez ustalenie na nowo świadczeń emerytalnych i rentowych osobom pełniącym służbę na rzecz totalitarnego państwa w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. , zatem ustawa ta i wprowadzone nią przepisy stanowiły swoistą „poprawkę" stanu prawnego jaki stworzył ustawodawca wprowadzając uprzednie zmiany ustawą z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu,

Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2009 r. ,poz. 145), przy uwadze , iż rozwiązania tej ustawy nie okazały się w pełni skuteczne. Także obecnie, uzasadniając kolejną już „ustawę dezubekizacyjna" z 16 grudnia 2016r. w uzasadnieniu projektu ponowiono argument o konieczności ograniczenia przywilejów emerytalnych i rentowych związanych
z pracą w aparacie bezpieczeństwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Odnosząc zaś przedstawione ratio legis wprowadzenia nowych rozwiązań do sytuacji wnioskodawcy Sąd Okręgowy zauważał ,że przeszedł on już procedurę obniżenia świadczenia emerytalnego w trybie przepisów I ustawy dezubekizacyjnej z 23 stycznia 2009 r. a obecnie ten sam okres służby tyle, że zakwalifikowany jako służba na rzecz państwa totalitarnego stał się ponownie podstawą do obniżenia mu nie tylko już raz obniżonego świadczenia emerytalnego ale także obniżenia i to do poziomu minimalnego świadczenia rentowego mimo, że inwalidztwo, za które to świadczenie rentowe przyznano w 2014 r. powstało już w związku ze służbą na rzecz demokratycznego Państwa Polskiego tj. w czasie służby w (...). Zatem wnioskodawca poniósł już raz konsekwencje służby w organach bezpieczeństwa państwa/państwa totalitarnego i ta okoliczność , podobnie jak i fakt powstania częściowej niezdolności do służby już po 1990 r. nie powinny być pomijane przy ocenie sprawy. Ponadto Sąd I instancji podkreślił ,że w projekcie ustawy z 2016 r. jej autorzy wskazują na konieczność „zniesienia przywilejów emerytalno-rentowych wynikających z faktu wysokich uposażeń, jakie państwo komunistyczne zapewniało funkcjonariuszom aparatu bezpieczeństwa, zwłaszcza tym, którzy wykazywali się gorliwością i dyspozycyjnością". Natomiast wnioskodawca prawa emerytalno -rentowe uzyskał w latach 2013-2014 i w kontekście jego indywidualnej sprawy powyższe uzasadnienie nie znajduje absolutnie żadnego odniesienia. Tym samym Z. D., przechodząc na emeryturę w 2013r. i mając ustalone prawo do renty w 2014r. nabył prawo do ww. świadczeń już w oparciu o przepisy ustanowione przez demokratyczne władze Rzeczypospolitej Polskiej . Ponadto odwołujący się po dniu 1 sierpnia 1990 r. kontynuował służbę w Policji i (...) , zatem pracując na rzecz demokratycznej Polski miał pełne prawo do uznania. że będzie traktowany w taki sam sposób jak pozostali funkcjonariusze służb powstałych po 1990r. a w szczególności także ci, którzy podjęli służbę po 31 lipca 1990 r. Wszystko to razem stanowi więc o tym ,że prawa emerytalno-rentowe wnioskodawcy były prawami słusznie nabytymi i stąd tracą w jego przypadku na aktualności odmienne w tym względzie poglądy wyrażone zarówno przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 24 lutego 2010 r. K 6/09 ,OTK-A 2010/2/15 jak i Europejski Trybunał Praw Człowieka w Decyzji nr (...) z 14 maja 2013 r. , odnoszące się nadto do przepisów pierwszej ustawy dezubekizacyjnej z 2009 r. " Jednocześnie Sąd Okręgowy podkreślał ,że w orzecznictwie konstytucyjnym przyjmuje się, że prawa emerytalne są co do zasady prawami nabytymi słusznie (orzeczenie TK z 11 lutego 1992 r., sygn. K 14/91, OTK z 1992 r., cz. I, poz. 7, s. 93-148)
i jedynie w wyjątkowej sytuacji można uznać, że zostały nabyte z naruszeniem zasady sprawiedliwości (orzeczenie TK z 22 sierpnia 1990 r., sygn. K 7/90, (...) z
1990 r., poz. 5, s. 42-58).W tej więc sytuacji jakkolwiek zmiany w systemie emerytalnym są dopuszczalne, w tym także może dochodzić do obniżenia świadczeń , lecz niewątpliwie powinno to następować z poszanowaniem zasad konstytucyjnych, w szczególności tych wynikających z art. 2 Konstytucji (wskazując przy tym na wyroki Trybunału Konstytucyjnego z 20 grudnia 1999 r., sygn. K 4/99 , OTK ZU 1999/7/165 i 14 marca 1995 r., K. 13/94, OTK w 1995 r., cz. I, poz. 6). Równocześnie Sąd I instancji powoływał się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia
11 maja 2007 r. K 2/07 , OTK ZU nr 5/ (...) poz.48) w którym wskazano ,że „środki demontażu dziedzictwa po byłych totalitarnych ustrojach komunistycznych dają się pogodzić z ideą demokratycznego państwa prawa tylko wtedy, gdy – pozostając
w zgodzie z wymaganiami państwa opartego na rządach prawa - będą skierowane przeciwko niebezpieczeństwom grożącym podstawowym prawom człowieka oraz procesowi demokratyzacji. (...) Likwidując spuściznę po totalitarnych systemach komunistycznych, demokratyczne państwo oparte na rządach prawa musi stosować środki formalnoprawne takiego państwa. Nie może ono jednak i nie powinno zaspokajać żądzy zemsty, zamiast służyć sprawiedliwości. Musi natomiast respektować takie prawa człowieka i podstawowe swobody, jak prawo do należytego procesu, prawo do wysłuchania czy prawo do obrony, oraz stosować je także wobec tych osób, które same ich nie stosowały, gdy były u władzy". W świetle zaś powyższego Sąd Okręgowy w Rzeszowie uznał, że kolejna obniżka świadczeń emerytalnych funkcjonariuszy , dokonana przepisami drugiej ustawy dezubekizacyjnej z 16 grudnia 2016 r. miała w istocie charakter represyjny , tym bardziej w aspekcie przyjętego niespotykanego dotąd wskaźnika 0 % za każdy rok służby i dokonała ona głębokiej ingerencji w prawo własności wnioskodawcy bez dostatecznego uzasadnienia dla tego rodzaju postąpienia i właściwego wyważanie interesu jednostki i interesu publicznego .Powołanie się bowiem na konieczność poprawienia przez ustawodawcę własnych niedoskonałych w jego ocenie poprzednich rozwiązań prawnych nie świadczy o potrzebie zaspokojenia poczucia sprawiedliwości społecznej. Tym samym niewątpliwie doszło też do naruszenia zasady proporcjonalności W kontekście zaś faktu upływu okresu od nabycia przez wnioskodawcę uprawnień emerytalno – rentowych i to na podstawie przepisów

wydanych w demokratycznym państwie prawnym , Sąd I Instancji dodatkowo zwrócił uwagę na wskazówki płynące z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 lutego 2012 r. K 5/11, (...) nr 2A, poz. 16 podkreślając nieakceptowalną sytuację gdy po upływie kilku czy kilkunastu lat,

w reakcji na dostrzeżone nieprawidłowości w procesie ustalania prawa do świadczenia, organ rentowy uzyskuje doraźny instrument umożliwiający wzruszenie wcześniej wydanej decyzji, co tym bardziej odnieść należy do działań ustawodawcy , który nie może być uprawniony do nieograniczonej czasowo ingerencji w ukształtowane zgodnie z prawem uprawnienia emerytalno – rentowe świadczeniobiorców ,nadto

w sytuacji gdy mieli oni pełne prawo żyć w przeświadczeniu, że dowody raz już zweryfikowane i uznane za wystarczające, nie będą oceniane ponownie. Reasumując Sąd Okręgowy w Rzeszowie zauważał więc, że jakkolwiek w świetle art. 67 ust. 1 zdanie 2 Konstytucji RP ustawodawca jest legitymowany do wytyczenia podstaw systemu zabezpieczenia społecznego, w tym emerytalnego, to pozostawiona mu swoboda wyboru jest ograniczona innymi zasadami i wartościami konstytucyjnymi, które powinny zostać uwzględnione przy wyborze konkretnych rozwiązań prawnych. Taką zasadą jest w szczególności zasada ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, a ponadto zasada proporcjonalności wymagająca zachowania równowagi między ochroną socjalną jednostki, a ochroną interesu publicznego. Tym zaś standardom ustawodawca w przepisach drugiej ustawy dezubekizacyjnej z 16 grudnia 2016 r. w żaden sposób nie sprostał. W konsekwencji zaś powyższego , stwierdzając , że leżące u podstaw zaskarżonych decyzji art. 15 c i 22 a w zw. z art.13 b ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 288 ze zm.) naruszają konstytucyjne zasady ochrony praw nabytych, sprawiedliwości społecznej, zaufania obywatela do państwa i tworzonego przez nie prawa, prawa do ochrony dobrego imienia oraz zabezpieczenia społecznego Sąd Okręgowy w Rzeszowie odmówił ich zastosowania względem wnioskodawcy , co skutkowało uwzględnieniem jego żądań , przy dodatkowym wskazaniu w podstawie prawnej wyroku na przepis prawa procesowego tj. art. 477^{14} § 2 k.p.c.

Wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 8 października 2019 r.
zaskarżony został w całości przezDyrektora Zakładu Emerytalno – Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. , który wnosząc o jego zmianę poprzez oddalenie odwołań wnioskodawcy , przy obciążeniu go kosztami zastępstwa procesowego organu rentowego za obie instancje , ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji , przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego jako części i kosztów procesu ,zarzucił:
1/ naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, w szczególności art. 13 a ust. 5, art. 15c ust. 1-3 oraz art. 22 a

ust. 1-3 ustawy z dnia 18 lutego1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin zwanej dalej „policyjną ustawą emerytalną" poprzez nieuzasadnione przyjęcie, iż odwołujący nie powinien podlegać rygorom przewidzianym w tych przepisach, pomimo iż spełnia przesłanki w tych przepisach określone;

2/ naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez zupełne pominięcie art. 15c ust. 5 oraz art. 22a ust. 5 policyjnej ustawy emerytalnej przejawiające się w nieuzasadnionym pominięciu zasad zawartych w tych przepisach, tj. pominięciu zasady,
iż przepisów ust. 1-3 (odpowiednio art. 15c i art. 22a) nie stosuje się, jeżeli osoba,
o której mowa w tych przepisach, udowodni, że przed rokiem 1990, bez wiedzy przełożonych, podjęła współpracę i czynnie wspierała osoby lub organizacje działające na rzecz niepodległości Państwa Polskiego, pomimo iż Odwołujący się nie wykazał zadanej z tych okoliczności,
3/ naruszenie prawa materialnego, tj. § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 października 2004 r. w sprawie trybu postępowania i właściwości organu w zakresie zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej oraz ich rodzin zwanego dalej „rozporządzeniem z dnia 18.10.2004 r.", zgodnie z brzmieniem którego środkiem dowodowym potwierdzającym datę i podstawę zwolnienia ze służby oraz okres służby jest zaświadczenie o przebiegu służby, sporządzone na podstawie akt osobowych funkcjonariusza, wystawione przez właściwe organy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu lub Państwowej Straży Pożarnej, poprzez jego zupełne pominięcie i niezastosowanie;

4/ naruszenie prawa materialnego, tj. 13a ust. 5 policyjnej ustawy emerytalnej, poprzez zupełne pominięcie dowodu jakim jest informacja o przebiegu służby, podczas gdy zgodnie z naruszonym przepisem informacja o przebiegu służby jest równoważna z zaświadczeniem o przebiegu służby sporządzanym na podstawie akt osobowych przez właściwe organy;
5/ naruszenie przepisów prawa procesowego poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, tj. naruszenie art. 233 §1 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej
a nie swobodnej oceny dowodów przejawiające się w szczególności na:

a/ niewłaściwym przyjęciu, iż odwołujący się nie pełnił służby na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b policyjnej ustawy emerytalnej, podczas gdy
z zebranego w sprawie materiału dowodowego, informacji wystawionej przez Instytut Pamięci Narodowej oraz akt odwołującego się wynika, iż pełnił on służbę na rzecz totalitarnego państwa,

b/ pominięciu, iż odwołujący się pobierał uposażenie i inne świadczenia pieniężne określone w ustawie z tytułu pełnienia służby w jednostce, która obecnie znajduje się w katalogu zawartym w art. 13b policyjnej ustawy emerytalnej, a tym samym nie można zgodzić się z twierdzeniem Sądu Okręgowego, iż odwołujący się tej służby nie pełnił;
6/ sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegającą w szczególności na przyjęciu, iż okres wskazany w (...) nie jest okresem służby na rzecz totalitarnego państwa, podczas gdy z treści dokumentów wynika, iż jednostki w których pełnił służbę odwołujący się znajdują się w katalogu zawartym w art. 13b policyjnej ustawy emerytalnej;

Wnioskodawca Z. D. wniósł o oddalenie apelacji pozwanego organu rentowego jako bezzasadnej , przy obciążeniu skarżącego poniesionym na tym etapie postępowania kosztami zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych , podkreślając prawidłowości zarówno ustaleń faktycznych jak i oceny prawnej sprawy Sądu I instancji .

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, rozpoznając apelację Dyrektora Zakładu Emerytalno – Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji
w W., zważył co następuje;

Wniesiony przez pozwany organ rentowy środek odwoławczy nie może odnieść pożądanego skutku. W ocenie bowiem tut. Sądu zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 8 października 2019 r. jest trafny , ma swoje oparcie zarówno w przepisach Konstytucji RP jak i przepisach Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności , a nadto zapadł bez naruszenia przez Sąd I instancji przepisów prawa procesowego , przy czym już wstępna analiza treści apelacji wykazuje, że znajduje się ona niejako „ obok „ przyjętego przez Sąd I instancji rozstrzygnięcia , a sama jej konstrukcja w dużym stopniu przesądza o jej bezskuteczności . W tym miejscu zasadnym będzie więc przypomnieniem , że Sąd II instancji orzekając w granicach apelacji nie jest związany zarzutami naruszenia prawa materialnego ale wiążą go zarzuty natury procesowej (por. uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r. III CZP 49/07, OSNC 2008./6/55) .Jest to zaś o tyle istotne, że skarżący nie formułując zarzutu naruszenia art. 177 §1 pkt. 3^1 k.p.c. w zw. z art. 380 k. p. c. i art. 188 oraz art. 193 Konstytucji RP poprzez nie zawieszenie w sprawie postępowania z uwagi na skierowanie do Trybunału Konstytucyjnego przez Sąd Okręgowy w Warszawie pytania prawnego zarejestrowanego pod sygn. P 4/18 , nie może tym samym skutecznie zakwestionować uprawnienia sądu orzekającego do konstytucyjnej kontroli ad casum przepisów leżących u podstaw zaskarżonych decyzji w ramach tzw. rozproszonej kontroli konstytucyjności, ze skutkiem odmowy ich zastosowania w przypadku uznania ich za niezgodne
z Konstytucją RP . To stanowisko jest zresztą w zupełności podzielane przez
tut.Sąd Apelacyjny jako mające swoje oparcie zarówno w zasadzie bezpośredniego stosowania Konstytucji (art. 8 ust. 2) , zasadzie oparcia sędziego w orzekaniu na Konstytucji (art. 178 ust. 1), oraz zasadzie wyższości normy konstytucyjnej nad normą ustawową, co w żadnym razie nie stanowi o przejęciu kompetencji Trybunału Konstytucyjnego, którego orzeczenia mają moc powszechnie obowiązującą (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 1998 r. I PKN 90/98 , OSNP 2000/1/6 , jak też kolejne orzeczenia Sądu Najwyższego : z dnia 7 kwietnia 1999 r. I PKN 648 / 98, OSNP 2000/11/423, 26 września 2000 r. III CKN 1089/00 , OSNC 2001/3/37, 4 lipca 2001 r., III ZP 12/01 OSNP 2002/2/34 , 29 sierpnia 2001 r. III RN 189/00 , OSNP 2002/6/130 , a także wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 9 października 1998 r. SA (...) , 24 października 2000 r. (...) SA 613/00 czy 14 lutego 2002r. I SA/Po 461/01 , oraz wyroki sądów powszechnych w tym m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 15 kwietnia 2003r. I ACa 178/03 , czy wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 27 kwietnia 2017 r. I AKa 213/16) .Niezależnie od tego już tylko marginalnie Sąd Apelacyjny w Rzeszowie zauważa, że przyjęty przez Sąd I instancji sposób procedowania w przedmiotowej

sprawie był wyrazem aprobaty reprezentowanego konsekwentnie przez tut. Sąd poglądu (sprawy o sygnaturach akt : III AUz 41/19 , III AUz 130/19, III AUz 131/19, III AUz 168/19, III AUz 173/19, III AUz 174/19, III AUz 181/19, III AUz 182/19, III AUz 236/19 , III AUz 881/19, III AUz 957/19, III AUz 933/19, III AUz 4/20, III AUz 17/20, III AUz 64/20, III AUz 67/20, III AUz 77/20, III AUz 101/20 i III AUz 229/20 , w których doszło do wydania orzeczeń uchylających zaskarżone postanowienia sądów okręgowych o zawieszeniu postępowań) o konieczności samodzielnego merytorycznego rozpoznania tego rodzaju spraw przez sądy powszechne z jednej strony

z uwagi na konstytucyjne uprawnienie odwołujących się do rozpoznania ich spraw bez zbędnej zwłoki (art.45 ust.1 Konstytucji RP i art.6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności) z drugiej zaś opieszałość Trybunału Konstytucyjnego w procedowaniu w ww. sprawie P 4/128 (w której pierwsza rozprawa wyznaczona została dopiero po upływie 2 lat od jej zarejestrowania , po czym czterokrotnie przesuwano jej termin tak, że do dnia dzisiejszego Trybunał nie wydał kończącego orzeczenia). Niezależnie od tego , wyrażając pogląd o braku podstaw do zawieszenia postępowań w sprawach z odwołań od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. wydawanych w trybie przepisów ustawy z 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin - zwanej dalej II ustawą dezubekizacyjną- Sąd Apelacyjny w Rzeszowie zwracał uwagę, że wobec braku w zadanym Trybunałowi Konstytucyjnemu pytaniu tego dotyczącego wprost zgodności wskazywanych przepisów znowelizowanej ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy.... zwanej dalej ustawą zaopatrzeniową z przepisami Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności , a więc regulacji, która stosownie do art. 91 ust. 2 w zw. z art. 87 ust. 1 Konstytucji RP ma pierwszeństwo przed ustawą, jeżeli ustawy nie da się z nią pogodzić, otwiera się dla sądu powszechnego - niezależnie od procedowania Trybunału Konstytucyjnego w powołanej wyżej sprawie 4/18 - droga do samodzielnej tego rodzaju oceny choćby w aspekcie tego czy obniżenie świadczenia nastąpiło zgodnie ze standardem wyznaczonym przez art. 1 Protokołu nr (...) do Konwencji tj. czy dokonana tym sposobem ingerencja w poszanowanie własności była uzasadniona przy uwzględnieniu zasady proporcjonalności pomiędzy interesem jednostkowym a interesem publicznym realizowanego celu (przy wskazaniu na wyrok (...) z dnia 14 czerwca 2016r. w sprawie P. przeciwko Cyprowi skarga nr (...)). Jednocześnie w powoływanych orzeczeniach tut. Sądu wyrażony został pogląd o konieczności sądowej weryfikacji informacji Instytutu Pamięci Narodowej o przebiegu służby danego funkcjonariusza zarówno co do faktów jak i ich kwalifikacji prawnej (z powołaniem się na wydane jeszcze na tle w poprzedniej ustawy dezubekizacyjnej postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2011 r. II UZP 10/11, OSNP 2012/23 - 24/298) ,przy uwadze , że pojęcie działalności na rzecz totalitarnego państwa należy odkodowywać przez przepisy ustawy „ lustracyjnej" tj. ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów (t. j Dz.U. z 2019 r., poz. 430). Do prawie wszystkich więc wyżej powołanych wskazówek zastosował się Sąd I instancji rozpoznając odwołania wnioskodawcy , a uznając ostatecznie art. 15 c i art.22 a w zw. z art. 13 b ustawy z dnia

18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (t. j .Dz. U. z 2020 r., poz. 723 ze zm.) za naruszające konstytucyjne wzorce : ochrony praw nabytych, sprawiedliwości społecznej, zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa (art.2 Konstytucji RP) ochrony dobrego imienia (art.30 Konstytucji RP) , proporcjonalności (art.31 ust. 3 Konstytucji) oraz zabezpieczenia społecznego (art.67 Konstytucji RP) odmówił ich zastosowania , co skutkowało potwierdzeniem uprawnienia odwołującego się do świadczeń emerytalno -rentowych w wysokościach sprzed dnia 1 października 2017 r. To zaś stanowisko jest w zupełności aprobowane przez tut. Sąd Apelacyjny co też czyni zupełnie bezzasadnym podniesiony w apelacji zarzut naruszenia wyżej wskazanych przepisów prawa materialnego , podobnie jak i pozostałych powoływanych przez skarżącego przepisów ww. ustawy zaopatrzeniowej , a tym samym wskazywanego także § 14 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji

z dnia 18 października 2004 r . Z drugiej strony obszerność argumentacji jakiej użył Sąd I instancji wyrażając powyższy pogląd o niekonstytucyjności leżących u podstaw zaskarżonych decyzji przepisów znowelizowanej ustawy zaopatrzeniowej - przy jednoczesnym braku jakiegokolwiek odniesienia się w tym względzie przez apelującego- zwalnia tut. Sąd Apelacyjny z ich powielania na tym etapie postepowania . Jednocześnie zauważyć przyjdzie , że jedyny podniesiony przez skarżącego zarzut natury procesowe dotyczący naruszenia art. 233 §1 k.p.c. został sformułowany

w nieprawidłowy sposób - na co trafnie zwraca uwagę wnioskodawca w pisemnej odpowiedzi na apelację - bo w istocie zarzut ten zmierza do wykazania błędnej subsumcji ustalonego stanu faktycznego do art. 13 b policyjnej ustawy emerytalnej , a jako taki

dotyczyć winien w istocie naruszenia prawa materialnego a nie procesowego Skarżący nie kwestionuje bowiem w żadnym zakresie ustaleń Sąd Okręgowego w Rzeszowie tak co do przebiegu i rodzaju służby odwołującego się , jak też treści informacji wystawionej przez IPN , która legła u podstaw zaskarżonych decyzji , a jedynie zarzuca, że Sąd I instancji bezpodstawnie uznał, że wnioskodawca w okresie wskazanym w tej informacji tj. od 1 kwietnia 1986r. do 31 lipca 1990r. nie pełnił służby na rzecz totalitarnego państwa . Tymczasem, jak zaznaczono już wyżej, wyrażając powyższy pogląd Sąd Okręgowy w Rzeszowie uwzględnił jedynie ,znane mu , wytyczne tut. Sądu w zakresie wykładni omawianego przepisu , jako uwzględniającej – przy braku definicji legalnej pojęcia służby na rzecz totalitarnego państwa w znowelizowanej ustawie zaopatrzeniowej – brzmienie preambuły „ ustawy lustracyjnej" tj. ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów (t. j Dz.U z 2019 r., poz. 430), mając na względzie konieczność zapewnienia jednolitego traktowania omawianego zagadnienia we wszystkich regulacjach odnoszących się do rozliczenia z byłym systemem totalitarnym , z powołaniem się na wydane jeszcze na tle w poprzedniej ustawy dezubekizacyjnej postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2011 r. II UZP 10/11, OSNP 2012/23 - 24/298 , potwierdzające kompetencje sądu powszechnego do tego rodzaju oceny informacji IPN. W świetle zaś powyższego nie może budzić wątpliwości , że odwołujący się Z. D. pełniąc w okresie od 1 kwietnia 1986r. do 31 lipca 1990r służbę w szeregach MO na etacie starszego inżyniera Sekcji I Przewodowej Wydziału Łączności WUSW w K. , będąc odpowiedzialny za funkcjonowanie centrali telefonicznej służącej do wykonywania połączeń jawnych, przeznaczonej dla wszystkich funkcjonariuszy WUSW w K. i abonentów zewnętrznych ,nie uczestnicząc przy tym w żadnych działaniach operacyjnych służby bezpieczeństwa , nie pełnił służby na rzecz totalitarnego państwa w tak wykładanym art. 13b policyjnej ustawy zaopatrzeniowej , bo nie była to służba polegająca na zwalczaniu opozycji demokratycznej, związków zawodowych, stowarzyszeń, kościołów i związków wyznaniowych, łamaniu prawa do wolności słowa i zgromadzeń, gwałceniu prawa do życia, wolności, własności i bezpieczeństwa obywateli (co winien też dowieść pozwany organ rentowy , a czego skutecznie nie uczynił) . Niezależne od tego wykładnia omawianego przepisu musi uwzględniać standardy konstytucyjne –co także podniósł trafnie Sąd I instancji – bo w przeciwnym razie przyjęcie odpowiedzialności zbiorowej , nadto przy 0,0% wskaźniku za każdy rok służby (a więc zakładającego swoistą fikcję nie pełnienia służby w ogóle) , nadto w sytuacji kolejnego już obniżenia świadczenia emerytalnego wnioskodawcy uzasadnia uznanie omawianej regulacji za represyjną
i w istocie odwetową , a jako taką nie dającą się pogodzić zarówno z zasadą ochrony praw nabytych jak i sprawiedliwości społecznej . T.. Sąd Apelacyjny podziela przy tym w zupełności , odnoszące się do omawianego zagadnienia , a niewątpliwe znane także stronom niniejszego postępowania - stanowisko Sądu Apelacyjnego
w B. zawarte w skierowanym do Sądu Najwyższego pytaniu prawnym
z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie III AUa 499/19 (aktualna sygn. akt Sądu Najwyższego III UZP 1/20) w którym m.in. wyrażono pogląd ,że przyjęcie odmiennej od zaprezentowanej powyżej wykładni art.13 b policyjnej ustawy zaopatrzeniowej
i uznanie jedynie formalnego kryterium „ pełnienia służby na rzecz totalitarnego państwa" jako przynależności do służb w wymienionych w tym przepisie cywilnych
i wojskowych instytucji i formacji pozbawiłoby również sąd realnych narzędzi kontroli decyzji organu rentowego tworząc w tym względzie swoistą fikcję prawa do sądu
w rozumieniu art 6 ust.1 zd.1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności , przy podkreśleniu ,że celem istnienia tego prawa jest też zapewnienie jednostce ochrony przed arbitralnością władzy (tak tez w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 maja 2003 r. SK 38/02, OTK-A 2003/5/38 odnoszącego się do art.45 Konstytucji RP) . W tej sytuacji przyjdzie więc na koniec uzupełnić jedynie w niezbędnym zakresie wywód prawny Sądu I instancji o rozważania dotyczące zgodności omawianych przepisów znowelizowanej ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy z przepisami Konwencji
o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności , do czego także sąd krajowy jest zobligowany zważywszy , że zgodnie z art. 91 ust. 1 Konstytucji RP powołana Konwencja stanowi część krajowego porządku prawnego i jest bezpośrednio stosowana mając przy tym pierwszeństwo przed ustawą , stosownie do art. 87 ust. 1 Konstytucji RP (por. m.in. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2016r. III UZP 4/16 , OSNP 2017/12/167). O konieczności zaś tak rozumianej interpretacji prawa krajowego nadto w aspekcie przewidzianej w art.1 Protokołu Nr 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności zasady zachowania stosownej proporcjonalności przy ingerencji w prawo własności i to w odniesieniu do świadczeń z zabezpieczenia społecznego wypowiedział się sam Europejski Trybunał Praw Człowieka w wyroku z dnia 26 lipca 2011r. w sprawie M. przeciwko Polsce - skarga nr (...) , który to wyrok zapoczątkował taką sądową wykładnię art. 114 ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej, która w przypadku potwierdzenia naruszenia powyższej zasady proporcjonalności w odniesieniu do danego świadczeniobiorcy prowadziła do odmowy zastosowania tego przepisu

(por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 21 września 2010 r. III UK 94/09, Lex nr 621346 z dnia 24 marca 2011r.I UK 317/10 , OSNP 2012/7 - 8/101, czy uchwała Sądu Najwyższego z 15 stycznia 2013 r. III UZP 5/12,OSNP 2013/23 - 24/2880). Dalszą zaś konsekwencją powołanego wyroku Trybunału był także wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 lutego 2012 r. K 5/11, OTK-A 2012/2/16 , a w efekcie zmiana przepisów krajowych ustaw zaopatrzeniowych w zakresie przesłanek koniecznych do wzruszenia ostatecznych decyzji organów emerytalno-rentowych ustalających prawo do świadczenia jak i określających jego wysokość przy wprowadzeniu cezury czasowej dla podjęcia tego rodzaju działań .Z tych to więc wszystkich wyżej naprowadzonych względów Sąd Apelacyjny uznał, że jest także w pełni uprawniony do dokonania oceny czy obniżenie emerytury i renty inwalidzkiej wnioskodawcy Z. D. nastąpiło zgodnie ze standardem wyznaczonym przez art. 1 Protokołu nr (...) do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności .Tym samym przypomnieć wypadnie ,że przewidziana w powołanym przepisie zasada proporcjonalności należy do ogólnych zasad prawa Unii (stanowiąc odpowiednik zasady wyrażonej w art.31 ust.3 Konstytucji RP) które powinny być przestrzegane przez uregulowania krajowe i wiążąc się bezpośrednio z prawem własności przewiduje, że nikt nie może być pozbawiony własności, chyba że w interesie publicznym i na określonych prawem warunkach. Niewątpliwie zaś świadczenia emerytalno-rentowe należą do osobistych dóbr majątkowych, tak więc każda ingerencja ustawodawcy w tego rodzaju uprawnienia bez względu na to czy prowadzić będzie do całkowitej utraty prawa do świadczenia czy też zmniejszenia jego wysokości stanowi naruszenie prawa własności rodzące pytania ; czy podjęte w tym celu przez prawodawcę działania były adekwatne oraz niezbędne dla zakładanego celu , a także czy zastosowano w tym względzie właściwe proporcje pomiędzy interesem publicznym, a interesem jednostki . Na tak zadane pytania należy zaś -zdaniem Sądu Apelacyjnego - odpowiedzieć w przypadku wnioskodawcy zdecydowanie przecząco. Obniżenie bowiem wysokości jego świadczeń emerytalno-rentowych w trybie przepisów znowelizowanej II ustawą dezubekizacyjną.z dnia 16 grudnia 2016 r. ustawy zaopatrzeniowej było drastyczne (emerytura z kwoty 7.209.46 zł do kwoty 2.069,02 zł, przy rencie w wysokości jedynie 750 zł) . Z kolei ratio legis ww. ustawy była jedynie „poprawa „ stanu prawnego stworzonego przez ustawodawcę przepisami
I ustawy dezubekizacyjnej z dnia 23 stycznia 2009 r. nadto przy użyciu tej samej argumentacji co uprzednio , którą można ująć jako konieczność wymierzenia sprawiedliwości dziejowej , ostatecznego rozliczenia się z dziedzictwem systemu totalitarnego . Już więc tak określony cel , wyznaczony przez prawodawcę po 27 latach od przejścia transformacji ustrojowej i po 7 latach od podjętej pierwszej próby jego realizacji jest - w ocenie tut. Sądu - w chwili obecnej już nieakceptowalny (por. wyrok ETPCz z dnia 7 kwietnia 2009r, w sprawie, Z. przeciwko Litwie skarga nr (...)) Niezależnie od tego zastosowany przez ustawodawcę mechanizm obniżenia tego rodzaju świadczeń był arbitralny (przy braku zróżnicowania sankcji
w zależności od aktywności w służbach), a bazując na winie zbiorowej funkcjonariuszy dokonywał ich niedopuszczalnej stygmatyzacji . Naruszenie omawianej zasady proporcjonalności należy też upatrywać w przyjęciu niespotykanego dotąd w żadnym systemie zaopatrzenia emerytalnego zerowego przelicznika za każdy rok służby o jakiej mowa w art. 13 b ust.1 znowelizowanej ustawy zaopatrzeniowej. Ponadto przyjęte rozwiązania prawne w żaden sposób nie uwzględniały interesu jednostki także poprzez wprowadzenie limitu ustalanej na nowo wysokości świadczeń do poziomu przeciętnych rent i emerytur wypłacanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych względnie , w przypadku renty – w sytuacji wskazanej w art.22 ust.2 powołanej ustawy - nawet w kwocie minimalnej (co bezpośrednio dotknęło wnioskodawcę i to w sytuacji gdy jego inwalidztwo powstało już w 2014r) . Na koniec należy też zauważyć ,że stosowany wzorzec proporcjonalności wręcz wykazuje , że prawodawca potraktował gorzej takich jak wnioskodawca funkcjonariuszy od tych , którzy na skutek skazania za przestępstwo karne utracili prawo do emerytury lub renty mundurowej. Oni bowiem znaleźli się w powszechnym systemie emerytalnym z przelicznikiem 1,3 % za każdy rok służby , nie ograniczano im też wysokości świadczeń
(art. 10 i art.10 a ustawy zaopatrzeniowej)

Z tych wszystkich zaś wyżej naprowadzonych względów i na podstawie art.385 k. p. c orzeczono ostatecznie o oddaleniu apelacji pozwanego organu rentowego , jako bezzasadnej (pkt I sentencji wyroku) . Tak określony końcowy wynik sporu uzasadniał z kolei obciążenie skarżącego poniesionymi przez Z. D. na etapie postępowania apelacyjnego kosztami zastępstwa procesowego
w kwocie 480 zł , o czym orzeczono jak w pkt II sentencji wyroku na podstawie art.98 § 1 k.p.c. w zw. z art.108 § 1 k.p.c., przy uwzględnieniu minimalnej stawki wynagrodzenia fachowego pełnomocnika wnioskodawcy w odniesieniu do każdej
z dwóch połączonych spraw , przewidzianej w § 10 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm.)